

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

PR. 287/21
CEB

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4378 din 04.11.2021

La nr. 287 din 18.10.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte – art.4; Codul fiscal nr.1163/1997 – art.131; ș.a.).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	2523	
"05"	11	2021
Ora		

1997

1997

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7503 din 03.11.2021

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte – art.4; Codul fiscal nr.1163/1997 – art.131; ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului RM, fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Cu toate acestea, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată evitarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: „*Proiectul este propus în contextul crizei pandemice COVID-19 și a necesității facilitării interacțiunii la distanță între Guvern, comunitatea de afaceri și cetățenii Republicii Moldova, beneficiari ai serviciilor publice. Restricțiile și limitările în deplasare, comunicare și interacțiune impuse de pandemia COVID-19 transformă procesele, procedurile și obișnuințele oamenilor și a business-ului. Astfel, obiectivul proiectului este de a revizui modul de interacțiune existent între beneficiarii și prestatorii de servicii publice, cu mutarea accentelor de la interacțiunile tradiționale (pe suport de hârtie) la cele prin mijloace electronice, în vederea sporirii accesibilității la serviciile publice.*”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea unor acte normative (Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Codul fiscal, Codul de executare etc.), pentru a oferi posibilitatea titularilor actelor de identitate de a acorda împuterniciri în baza semnăturii electronice prin intermediul serviciului MPower pentru ridicarea unor acte de identitate, de a acționa prin intermediul unui reprezentant la ridicarea unor duplicate de acte de stare civilă, respectiv depunerea cererii pentru acordarea dreptului la pensie. Modificările la Codul de executare al Republicii Moldova au menirea de a crea condițiile legale pentru utilizarea instrumentelor electronice în interacțiunea autorităților/instituțiilor publice cu executorii judecătorești în contextul procedurilor de executare.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public privind facilitarea interacțiunii între beneficiari și prestatorii de servicii publice, cu mutarea accentelor de la interacțiunile tradiționale (pe suport de hârtie) la cele prin mijloace electronice, în vederea sporirii accesibilității la serviciile publice.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*

f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Potrivit notei informative: „Implementarea proiectului dat nu necesită careva cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat. În eventualitatea în care se va opta pentru instituirea unui mecanism electronic pentru inițierea și consulatarea publică a inițiativei legislative, mijloacele financiare necesare vor fi estimate și planificate la etapa respectivă.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în altele instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea organelor cu atribuții de administrare fiscală, Agenției Servicii Publice, Casei Naționale și a organului înregistrării de stat, privind expunerea informației, conform competențelor funcționale, pentru a fi accesate de către persoana fizică prin intermediul portalului guvernamental al cetățeanului și persoana juridică prin intermediul portalului guvernamental al antreprenorului.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de un grup de deputați în Parlamentul RM în contextul crizei pandemice COVID-19 și a necesității facilitării interacțiunii la distanță între Guvern, comunitatea de afaceri și cetățenii Republicii Moldova, beneficiari ai serviciilor publice. Obiectivul proiectului este de a revizui modul de interacțiune existent între beneficiarii și prestatorii de servicii publice, cu mutarea accentelor de la interacțiunile tradiționale (pe suport de hârtie) la cele prin mijloace electronice, în vederea sporirii accesibilității la serviciile publice.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

În normele formulate prin proiectul supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori de risc și riscuri de corupție.

03.11.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal